

DEONTOLOGISCHE CODE LOKALE MANDATARISSEN

Toepassingsgebied

Art. 1

A. De deontologische code is van toepassing op de lokale mandatarissen.

Voor de stad worden hieronder begrepen:

- de voorzitter van de gemeenteraad,
- de gemeenteraadsleden,
- de burgemeester,
- de schepenen.

Voor het OCMW worden hieronder begrepen:

- de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn,
- de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn,
- de voorzitter van het vast bureau,
- de leden van het vast bureau,
- de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst,
- de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

B. Lokale mandatarissen die namens de stad of het OCMW andere mandaten dan deze opgesomd onder A. van dit artikel, bekleden, zijn in die hoedanigheid er eveneens toe gehouden de bepalingen van de deontologische code na te leven. Dit geldt zowel voor de mandaten die rechtstreeks in verband staan met hun ambt als voor alle hiervan afgeleide mandaten. Indien een mandaat namens de stad of het OCMW wordt opgenomen door een extern persoon, een andere dan vermeld in punt A. van dit artikel, zal bij zijn/haar aanbeveling gevraagd worden deze deontologische code te onderschrijven.

C. Buiten het kader van deze mandaten, zullen de lokale mandatarissen er tevens over waken dat zij geen dienstverlenende activiteiten ontplooiën die afbreuk doen aan de eer en waardigheid van hun ambt.

Belangenvermenging en omkoping

Art. 2

A. Een lokale mandataris mag zijn/haar invloed en stem niet gebruiken voor het eigen persoonlijk belang, noch voor het persoonlijk belang van een andere persoon of het belang van een organisatie bij wie hij/zij direct of indirect betrokken is.

B. Een lokale mandataris dient actief en uit zichzelf alle vormen van belangenvermenging tegen te gaan:

- hij/zij neemt geen deel aan de bespreking en de stemming in de gemeenteraad/OCMW-raad, het college van burgemeester en schepenen/vast bureau en het bijzonder comité voor de sociale dienst wanneer er sprake is van een beslissing waarbij belangenvermenging speelt of zou kunnen spelen. Hij/zij oefent eveneens geen enkele beïnvloeding uit tijdens de andere fases van het besluitvormingsproces;
- hij/zij zorgt dat er bij contacten met de burger nooit de schijn gewekt wordt dat particuliere belangen begunstigd (kunnen) worden;
- hij/zij mag de in artikel 10 van het decreet lokaal bestuur genoemde functies niet uitoefenen;
- hij/zij mag de in artikel 27, §2 van het decreet lokaal bestuur genoemde overeenkomsten en handelingen niet aangaan.

C. a) Ter bevordering van de transparantie, meldt een lokale mandataris aan de algemeen directeur welke betaalde en onbetaalde mandaten hij/zij vervult naast het politiek mandaat bij het lokaal bestuur. Hij/zij meldt ook aan de algemeen directeur wanneer hij/zij substantiële financiële belangen heeft (bijvoorbeeld aandelen) in een onderneming waarmee de stad of het OCMW zaken doet of waarin de stad of het OCMW een belang heeft.

b) De door een lokale mandataris gemelde mandaten en substantiële financiële belangen zijn openbaar en worden ter inzage gelegd. Ook een tussentijds ontstaan mandaat of belang moet meegedeeld worden. De algemeen directeur of een door haar daartoe aangesteld personeelslid draagt zorg voor een geactualiseerde openbare lijst van gemelde mandaten en belangen.

Art. 3

A. Een lokale mandataris mag zijn/haar invloed en stem niet laten kopen of beïnvloeden door geld, goederen, diensten of andere gunsten die hem/haar gegeven of beloofd werden.

B. Een lokale mandataris moet actief en uit zichzelf de schijn van omkoping tegengaan:

- hij/zij neemt geen geschenken, voordelen of diensten aan die hem/haar door zijn/haar functie worden aangeboden, uitgezonderd de incidentele, kleine attenties (zoals bijvoorbeeld een fles wijn, een bloemetje, een doos pralines,...) waarbij de schijn van omkoping en beïnvloeding minimaal is;
- hij/zij accepteert uitnodigingen (lunches, diners, recepties en andere) die door anderen betaald of gefinancierd worden enkel wanneer de aanwezigheid tot de uitoefening van het raadswerk behoort en kan worden beschouwd als functioneel (protocollaire taken, formele vertegenwoordiging van de stad of het OCMW,...) en de schijn van omkoping of beïnvloeding minimaal is;
- hij/zij accepteert werkbezoeken waarbij reis- en verblijfkosten door anderen betaald worden, enkel zeer uitzonderlijk en indien het bezoek aantoonbaar van belang is voor de stad of het OCMW.

C. a) Indien geschenken toch in het bezit zouden komen van een lokale mandataris, wordt dit door hem/haar gemeld aan de algemeen directeur. Het geschenk wordt dan eigendom van de stad of het OCMW.

b) Van werkbezoeken betaald of gefinancierd door anderen wordt altijd (schriftelijk) verslag gedaan door de betrokken lokale mandataris aan de raad.

Geheimhouding en discretie

Art. 4

A. a) Een lokale mandataris is gebonden aan het beroepsgeheim wanneer hij/zij door de functie van lokale mandataris kennis krijgt van geheimen die door personen aan de stad of het OCMW zijn toevertrouwd. Bekendmaking van deze geheimen is verboden, behalve wanneer de wet de openbaring oplegt of mogelijk maakt.

b) Naast het beroepsgeheim geldt eveneens een geheimhoudingsplicht voor lokale mandatarissen. Deze plicht beschermt wat besproken wordt tijdens een besloten vergadering (feiten, meningen, overwegingen,...).

c) Een lokale mandataris heeft over het algemeen een discretieplicht. Hij/zij gaat op discrete en voorzichtige wijze om met de informatie die hem/haar toekomt in de uitoefening van zijn/haar functie:

- hij/zij maakt brieven niet openbaar en stuurt e-mails niet door wanneer het niet zeker is dat de afzender hiermee instemt;
- hij/zij communiceert correct en eerlijk over de redenen en motieven op basis waarvan de raad/het college van burgemeester en schepenen/het vast bureau als geheel een beslissing heeft genomen;
- hij/zij geeft geen informatie door waarop de burger geen recht heeft, die de goede werking van de administratie kan doorkruisen of die de privacy van anderen in het gedrang brengen.

B. Een lokale mandataris gebruikt de informatie die hij/zij kreeg door de uitoefening van zijn/haar functie enkel voor zijn/haar raadswerk en niet voor zijn/haar persoonlijk belang of voor het persoonlijk belang van

derden.

Naleving huishoudelijk reglement

Art. 5

A. Een lokale mandataris houdt zich aan de regels die vastgelegd zijn in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad/OCMW-raad, inclusief deze over het stellen van vragen, het verloop van de vergaderingen van de politieke organen en de bevoegdheden van de voorzitter desbetreffend.

B. Over het algemeen zorgt een lokale mandataris 'als een goed huisvader' over de middelen en de faciliteiten die hem door de stad/OCMW ter beschikking werden gesteld.

Omgang met andere lokale mandatarissen en personeelsleden

Art. 6

A. Lokale mandatarissen gaan respectvol om met elkaar, de leden van de politieke organen van de stad/OCMW en de personeelsleden van de stad/OCMW:

- ze richten zich tot elkaar, de leden van de politieke organen van de stad/OCMW, de algemeen directeur en de personeelsleden van de stad/OCMW op een correcte wijze en dit zowel verbaal, non-verbaal als schriftelijk, inclusief de digitale communicatie;
- ze onthouden zich in het openbaar, dus ook in openbare raads- en commissievergaderingen, van negatieve uitlatingen over individuele personeelsleden.

B. Lokale mandatarissen kunnen geen opdrachten geven aan personeelsleden van de stad/OCMW. Lokale mandatarissen, met uitzondering van de leden van het college van burgemeester en schepenen, van het vast bureau en van het bijzonder comité voor de sociale dienst, kunnen hen evenmin rechtstreeks vragen stellen over dossiers. Hiertoe dienen ze de procedure zoals bepaald in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad/OCMW-raad na te leven.

C. Wel kunnen de lokale mandatarissen de burger die vragen heeft, doorverwijzen naar de bevoegde administratieve diensten en hen helpen om, via de daartoe geëigende kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de stad/OCMW, informatie te verkrijgen over de stand van zaken van hun dossier en daarover nadere uitleg en toelichting te vragen. Hierbij dienen de lokale mandatarissen zich te onthouden van:

- bespoedigingstussenkomsten, zijnde tussenkomsten waarbij lokale mandatarissen een administratieve procedure proberen te bespoedigen in gevallen of in dossiers die zonder de tussenkomst een regelmatige afloop of resultaat zouden krijgen, maar dan na verloop van een langere verwerkings- of behandelingstermijn;
- begunstigingstussenkomsten, zijnde tussenkomsten waarbij lokale mandatarissen hun voorspraak aanwenden om de afloop of het resultaat van een zaak of van een dossier te beïnvloeden in de door de belanghebbende burger gewenste zin;
- tussenkomsten bij selectievoerende instanties die tot doel hebben de kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de administratie te verhogen.

Naleving en handhaving van de deontologische code

Art. 7

De gemeenteraad/OCMW-raad ziet erop toe dat de lokale mandatarissen conform de deontologische code handelen, en dit volgens volgende procedure:

A. Het voorkomen van mogelijke schendingen:

- Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een handeling die hij/zij wil verrichten een overtreding van de code zou kunnen zijn, wint hij/zij hierover advies in bij de algemeen directeur of het door haar daartoe aangesteld personeelslid;

- Wanneer een lokale mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere lokale mandataris, waarschuwt hij/zij die persoon. De lokale mandataris verwijst de betrokkene zo nodig door naar de algemeen directeur of het door haar daartoe aangesteld personeelslid.

B. Het signaleren van vermoedens van schendingen:

Wanneer een lokale mandataris vermoedt dat een regel van de deontologische code is overtreden door een andere lokale mandataris, maakt hij/zij hiervan melding bij de algemeen directeur of het door haar daartoe aangesteld personeelslid. De algemeen directeur of het door haar daartoe aangesteld personeelslid meldt dit aan de voorzitter van de gemeenteraad/OCMW-raad die dan meteen doorverwijst naar de onderzoekscommissie die ad hoc samengesteld wordt door de voorzitter aangevuld met een lid van elke politieke fractie in de gemeenteraad/OCMW-raad.

C. Het onderzoeken van vermoedens van schendingen:

Een lid/leden van de onderzoekscommissie of een derde/derden door hen hiertoe aangesteld voeren een onderzoek uit naar het al dan niet overtreden van de deontologische code. Het resultaat van dit onderzoek wordt voorgelegd aan de onderzoekscommissie. De onderzoekscommissie kan met meerderheid van stemmen oordelen dat er een uitgebreider onderzoek dient gevoerd te worden. Hij kan ook met meerderheid van stemmen beslissen dat het uitgevoerde onderzoek voldoende aantoonde dat er wel/geen overtreding van de code begaan werd. In het geval dat geoordeeld wordt dat de lokale mandataris de code geschonden heeft, wordt het dossier verwezen naar de besloten zitting van de eerstvolgende gemeenteraad/OCMW-raad.

D. Het zich uitspreken over schendingen:

De gemeenteraad/OCMW-raad doet in besloten zitting met meerderheid van stemmen een uitspraak over de lokale mandataris die de code zou hebben overtreden.

De deontologische code voor lokale mandatarissen treedt in werking de dag na de goedkeuring ervan door de gemeenteraad/OCMW-raad. De code blijft van kracht na een volledige vernieuwing van de gemeenteraad/OCMW-raad totdat de nieuwe raad een nieuwe deontologische code heeft aangenomen.

Bijlagen: wetteksten

- artikel 27, §1, § 3 en §4 van het decreet lokaal bestuur (ook van toepassing op de OCMWraadsleden op basis van artikel 74)
- artikel 8 van de wet van 15 juni 2006 op de overheidsopdrachten
- artikel 1596 van het burgerlijk wetboek
- artikel 10 van het decreet lokaal bestuur (ook van toepassing op de OCMW-raadsleden op basis van artikel 71)
- artikel 11 van het decreet lokaal bestuur (ook van toepassing op de OCMW-raadsleden op basis van artikel 71)
- artikel 27 §2 en §3 van het decreet lokaal bestuur (ook van toepassing op de OCMW-raadsleden op basis van artikel 74)
- artikel 245 van het strafwetboek
- artikel 35 §1 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 houdende de bezoldigingsregeling van de provinciale en lokale mandataris
- artikel 38 van het decreet lokaal bestuur
- artikel 458 van het strafwetboek
- artikel 29 §4 van het decreet lokaal bestuur
- artikel 28 van het decreet lokaal bestuur
- artikel 10 §2 van de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten.